

ODLOK ZN POMENI VELIKO ZMAGO SEVERNE AMERIKE

Za resolucijo Zed. držav, da se označi komunistično Kitajsko za agresorja, je glasovalo 44 držav, proti pa sedem. — Rdeča Kitajska je dobila na čelo žig, ki ji gre.

LAKE SUCCESS. — Politični odbor Združenih narodov je v tork zvečer z ogromno večino glasov 44 proti 7 označil komunistično Kitajsko za agresorja v Koreji.

Ta odlok pa je pustil še vedno odprto vprašanje vojaških in ekonomskih sankcij napram Peipingu in general MacArthur s tem še ni dobil dovoljenja za bombardiranje ozemlja komunistične Kitajske.

Ta zgodovinski odlok je bil dosežen v očigled silnem odporu arabsko - azijskega bloka, ki je zahteval še en poizkus za končanje bojev in za mirovna pogajanja. Preden se je vršilo glasovanje, je Sir Benegal Rau, delegat Indije, poizkusil zadržati pohod proti "nesreči", češ da bi bilo s takim odlokom konec vsakih pogajanj z Rdečo Kitajsko.

Odločilna večina

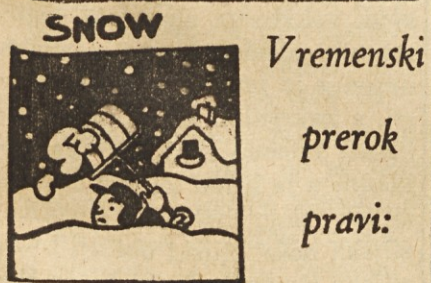
Rau-ov predlog je bil poražen z odločilno večino glasov, oddanih za resolucijo Združenih držav, da se proglasi komunistična Kitajska za agresorja. Za predlog Amerike (da se označi Kitajsko za agresorja) je bilo oddanih 44 glasov, proti pa 7.

Velika Britanija in Francija sta glasovali z Ameriko.

Proti resoluciji, da se označi Kitajsko za agresorja, pa so glasovali zastopniki sledečih držav: Burme, Indije, Rusije, Poljske, Belorusije, češkoslovaške in Sovjetske Ukrajine. Glasovanja so se vzdžale: Afganistan, Indonezija, Egipt, Pakistan, Švedska, Sirija, Jemen in Jugoslavija.

Izjave delegatov

Ko so vprašali delegata Warrena Austina, ki se je boril noč in dan za sprejetje resolucije, kaj ima k temu reči, je odgovoril: "Za to naj bo Bog zahvaljen!"

Vremenski prerok pravi:

Oblačno, sneg, vetrovno in nadalje mrzlo vreme.

Tri na dan

Tolmačimo, da so komunisti Tonetu Seliškarju, ko se je mudil lani v Ameriki, sopotniki narčili, naj začne pasjo gonjo na Ameriško Domovino, ki da je trn v peti Titovemu režimu.

Ako bi bil komunist Tone Seliškar možak, bi se bil takrat, ko je bil tukaj, ustavil pri nas, pa bi se bili pomenili, kako in kaj. Pri nas je že bil birt Janez, krasni Janko in drugi taki, pa nismo nikomur odgrizli ne nosu, ne ušes.

Ampak komunist Tone si ni upal reči nič, dokler je bil tukaj. Šele, ko je postavil medse in nas 3.000 milj vode, si je upal lučati kamenje. Boge, kaj pravite, ali bo še kdaj prišel sem? Aha, ste uganili, takrat pa, saj imajo tukaj še drikelce in tudi ročice smo že videli.

Kam nas vodi pot od tu? — Mornariški strelci na vlaku, ki jih bo popeljal iz enega južnokorejskih pristanišč proti severu, kjer jih čaka borba s komunisti.

Jugoslovanski general, tovariš Stalinovega sina, pred sodiščem

General, ki je obtožen kovanja zarote proti Titu, je bil zaprt v Nemčiji skupno s Stalinovim sinom Jakobom.

BEOGRAD. — Bivši general jugoslovanske kraljevske vojske, ki pravi, da je bil tovariš Stalinovega sina v koncentracijskem taborišču, zanikuje, da je koval zaroto za strmoglavljenje Titovega režima. To je Miljutin Stefanović, 69 let stari bivši brigadni general, ki zanikuje, da bi imel nalog organiziranja bivših jugoslovanskih oficirjev za revolto proti Titu.

"Politični zarot se ne da izvesti s peščico ljudi," je rekel bivši general, ki se mora zagovarjati s petnajstimi soobtoženci pred vojaškim sodiščem. Stefanović pravi, da je bil med svetovno vojno zaprt v koncentracijskem taborišču v Luebecku v Nemčiji, skupaj z Jakobom Stalinom, sinom sovjetskega premierja. Dejal je, da mu je večkrat vtihoapljal hrano, radi česar je bil deležen od Rusov posebnih uslug po kapitulaciji Nemčije. — Mladi Stalin je bil topničarski poročnik in je kot tak prišel v nemško ujetništvo, kjer je tudi umrl.

Porušenje 2300 čevljev dolgega mostu preko St. Maurice reke v Quebecu, Kanada

Ko se je most porušil, so bili na njem štirje avtomobili, ki so padli v ledeno-mrzlo vodo. — Most je bil baje zgrajen pod graftarskim kontraktom.

THREE RIVERS, Quebec. — Včeraj zgodaj zjutraj se je zrušil 2300 čevljev dolg most, ki je bil razpet preko St. Maurice River, česar posledica je bila, da je najmanj pet avtomobilov javil policiji: "Most se je nena doma vdal in podrl. Prihodnji teden sem se že znašel v reki." Most, ki je stal pet milijonov dolarjev in bil zgrajen leta 1948, je pokazal prve razpoke lanske leto. Konstrukcija mostu je povzročila javen škandal. Liberalni člani parlamenta so namočeno trdili, da je bil most zgrajen na truplu enega moža, trupel s cenene materiala pod kontraktom, v katerem je prevladoval graft.

Polijski načelnik je izjavil, da ni mogoče ugotoviti, koliko ljudi je izgubilo življenje, dokler ne preiščejo in postrgajo iz taksija, s katerim so se vozili.

AMERIKANCI PRODIRAJO V KOREJI

Prednje straže zavezniških čet so že v bližini osmih milj do Seoula.

TOKIO. — Pehotni zbori in tanki Zdr. narodov si utirajo pot proti severu in njihova ofenziva pridobiva stalno na svojem zalatu. Ena pehotna edinica je prodrla devet milj iz Suvona in je zdaj najbližja Seoulu. Suvon leži 17 milj. južno od Seoula, kar pomeni, da je ta edinica v bližini osmih milj do Seoula.

Ameriški osmi zbor je pričel prodirati včeraj zjutraj ob jutranji zori. Po prvih urah nezadržanega in neoviranega prodiranja je zadel na komunistične čete, ki tvorijo najbrž del glavne komunistične armade.

Ameriški prvi zbor na zapadnem krilu ima zaznamovati nove uspehe na centralni fronti. Ta zbor se bori z bajoneti in ročnimi granatami proti zakopanim komunistom, ki so del 120.000 mož močne komunistične armade.

Dalje južno so severni Korejci vrgli s protinapadom 10. južnokorejski zbor iz Pyongyanga. Zavezniška letalska sila je tudi neprestano v akciji, na severu pa bojne lauje Zdr. narodov.

PROTESTI PROTI SMRTNI OBSODBI NEMŠKEGA DIJAKA

BERLIN. — Dijaki zapadno-berlinske tehnične univerze so poslali verskim in posvetnim oblastvom peticije, v katerih apelirajo na intervencijo proti obsodbi Josefa Hermana Flade-a, ki ga je sovjetsko - nemško sodišče v Dresdenu obsodilo na smrt. Flade, 18 let stari katoliški dijak iz Saksonske, je bil obtožen "bojkotiranja, agitacije in poizkusa umora." Veliko število katoliških, protestantskih in drugih organizacij je že prej protestiralo proti njegovi smrtni obsodbi. Omenjene peticije so bile poslane tudi papežu, nemškemu škofom in zavezniški visoki komisiji v Nemčiji.

Zdravljenje komunističnih gauleiterjev

Ob znanem odhodu francoskega komunističnega veljaka Maurice Thorez "na zdravljenje" v Moskvo, piše tržaška "Demokracija":

"Velika zaskrbljenost Sovjetov za zdravljenje njihovih prijateljev v drugih državah je že dobro znana lastnost sovjetske zunanje politike. Zdi se, da so sedaj Sovjeti dosegli nov višek v svoji narejeni ljubeznivosti, ko so odpeljali Mauricea Thoreza iz njegove domovine v mnogo bolj zdravo vzhodno podnebje. Thorez, ki je glavni tajnik francoske komunistične partije, je bil že en mesec bolan in francoski komunistični list "L'Humanite" ponosno trdi, da je z letalom odpotoval na boljše zdravljenje, ki mu ga lahko nudijo le sovjetski zdravniki, kajti kot vsakdo ve, so tudi doktorje zdravilstva iznašli v Sovjetski zvezi. Drugi francoski listi pa so celo pretrgano črnogledi glede sovjetskega zdravilstva in podarjajo, da se je zadnji tuji bolnik, ki je odšel iz svoje domovine na zdravljenje v svojo drugo domovino — in to je bil bolgarski predsednik Georgij Dimitrov — vrnil nazaj v krsti. Zdi se, da je Thorez šel čez meje neodvisnosti, ki je dovoljena komunistom izven Sovjetske zveze in po Parizu krožijo govorice, da njegove težave niso povsem zdravstvenega značaja.

Na vsak način Thorez ne bo tujec v Sovjetski zvezi. Njegov najznamenitejši prejšnji obisk je bil leta 1939, to je takrat, ko so se njegovi sodržavljani borili za rešitev Francije izpod Nemcev. Thorezu pa se ni zdelo primerno, da bi se takrat udeležil tega podjetja.

Par dni po Thorezovem odhodu je objavilo časopisje, da je odšel na "boljše" zdravljenje tudi predsednik Vzhodne Nemčije Pieck. Tudi o njegovi bolezni ni bilo pred tem nobenih znakov. Po vsem tem sodeč, so moskovski "gauleiterji" precej rahlega zdravlja."

Med tem pa je Ameriška Domovina poročala, da sta odšla "na zdravljenje" v Moskvo Matias Rakosi, komunistični poveljnik Madžarske, in kot zadnji tudi tajnik norveške komunistične partije.

Kaj pomeni mir v Koreji? Mir pred viharjem? Ali je sovražniku zlomljena volja do boja?

Vsi znaki kažejo, da so severni Korejci naveličani boja, ker jim vsega primanjkuje. — V platnenih čevljih imajo v mrazu pod ničlo zmerom mokre noge.

GLAVNI STAN 8. ARMADE di neprestane pozornosti zavez v Koreji. — Dočim se na zapad-

ni fronti še vedno vrše spopadi med četami Zdr. narodov in komunisti, ni na drugih frontah skoraj nobene opozicije od strahov sovražnika. Zato se je pojavilo v glavah vojaških voditeljev vprašanje: "Ali je pred nami nova orientalska past, — ali smo zlomili sovražniku voljo do boja?"

Ako so informacije, ki jih dajejo zadnje dni severnokorejski ujetniki točne, tedaj utegne biti pravilna zadnja teorija. Pri severnokorejski armadi je čedalje manj činiteljev, ki so neobhodno potrebni za zmago. Pri bližnjem tretjini severnokorejskih ujetnikov ima pri sebi pločevinaste škatlice z opijem in kokainom, ki ga dobivajo od armadnega poveljstva kakor na primer naši vojaki pivo.

Kaj pripovedujejo ujetniki Ujetniki pripovedujejo: "No, čili v gorah so strašno mrzle, toda s pomočjo opija in kokaina so nam znošnejše." Ameriški zdravniki pravijo, da te droge sicer prikrajšajo borce na logičnem mišljenju, toda jim dajejo v borbi nekaj laži-pogum.

Ujetniki, ki so bili zajeti v zadnjih dveh tednih, so pomanjkljivo oblečeni za strahovito korejsko zimo. Mnogi izmed njih imajo silne ozeblin na nogah kakor tudi drugod po telesu. Čevlji severnokorejske armade so izdelani iz platna in imajo podplate iz kavčuka. Posledica tega je, da imajo oni, ki jih nosijo, neprestano mokre noge in prehlad ali še kaj hujšega.

Skrivanje po gorah Severnokorejski borci se morajo skrivati v gorah kakor pač vedo in znajo, kakaj zavezniška zračna sila je prekrizala mnogo njihovih računov. Iz istega razloga ne smejo kuriti ognjev ter kuhati ali pogrevati svojih jedil. Ognjev si ne upajo kuriti zaradi

Novi grobovi

John Janezic Umrl je John Janezic, star 67 let, stanujoč na 1161 E. 61. St. Pogreb bo v ponedeljek iz Zaklajškovega pogrebnega zavoda. Podrobnosti jutri.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Slovenska zadruga—

V nedeljo 4. februarja ob 1 popoldne bo delniška seja Slovenske zadruge zveze v Slovenskem domu na Holmes Ave. Vsi delničarji so vabljeni, da se gotovo udeležijo.

Pridite — molimo!—

Po sklepu seje Zveze Oltarnih društev bo "SVETA URA" v nedeljo od 2 do 3 popoldne v cerkvi sv. Pavla na Euclid in 40. cesti. Molilo se bo po namenu Sv. očeta za mir iz molitvenika "Ura češčenja"; govoril bo prevzvišeni škof dr. Rožman.

SND na 80. cesti—

Nadaljevanje letne seje SND na 80. cesti bo v nedeljo 11. februarja ob 2. popoldne in NE v nedeljo 4. februarja, kot je bilo naznanjeno. Lastniki certifikatov in društveni zastopniki so prošeni, da vzamejo to naznani- lo v poštev.

Želite pomagati?—

"March of Dimes" polio kampanja je podaljšana za en teden. Če želite prispevati ali če bi šli od hiše do hiše pobirat prispevke, pokličite Mrs. Margaret Pavlik, 1184 E. 61. St. tel EX 1-2921.

Vaje za Pasijon—

Nocoj je vaja za Pasijon na odru SND. Pridejo naj vsi igralci brez izjeme. V petek pa bo vaja v spodnji dvorani in sicer za Zadnjo večerjo, judovski zbor in pred Herodom. Pridite vsi igralci, ki nastopite v teh dejanjih. Pričetek vaj točno ob 7:30.

Velike pomanjkljivosti radio - televizijskih oddaj v New Yorku

WASHINGTON. — Iz izjav Federal Communication komisije je razvidno, da je bil verskim zadevam v enem tednu posvečen samo en odstotek časa radijskih oz. televizijskih oddaj na sedmih newyorških televizijskih postajah.

Rezultat proučevanja je dokazal, da je bilo deset odstotkov časa na radijskih programih posvečenega zločinskim dramam. Informativnim, znanstvenim in potovalnim zadevam je bilo posvečenega 3 odstotke časa, prav nič časa pa ni bilo danega na razpolago arhitekturi, skulpturi (kiparstvu), ekonomiji, vzgoji otrok in ameriški zgodovini.

NAJNOVEJŠE VESTI

CLEVELAND, O. — "Divja" stavka železniških premikačev, ki je deloma okrnila železniški promet v več delih dežele, se je razširila tudi na Cleveland, kjer se je pri New York Central sistemu pojavilo nenadoma nadnormalno število "bolnih" premikačev.

SAN FRANCISCO. — Pri zadnji preizkusni eksploziji atomske bombe je bila pogreznjena velika ladja letalonosilka Independence, ki je služila kot preizkuševalni predmet že pri eksploziji atomske bombe ob otoku Bikini. Mornariško poveljstvo ne pove, s kakšnim najnovejšim orožjem je bila ladja pogreznjena.

LAKE SUCCESS. — Danes pride razsodba Političnega odbora Zdr. narodov, ki je označil komunistično Kitajsko za agresorja, pred celotni zbor Združenih narodov.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and English Editor: Mary Debevec
Editor in Chief: Anton Sabec; Mg. Editor: Frank A. Turek;
Associate Editor: Vinko Lipovec

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year; \$6 for 6 months; \$3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 23 Thurs., Feb. 1, 1951

Razgaljenje Tita in njegovega režima v ameriškem kongresu

Ker je vprašanje ameriške pomoči Jugoslaviji nadvse zanimivo in važno za vse ameriške Slovence in ostale Jugoslovane, kakor so tudi zanimiva dejstva, ki so pri tem vprašanju igrala svojo vlogo, zato bomo navedli potek debat raznih senatorjev in kongresnikov, ko je šlo v kongresu za odobritev ali odklon ameriške pomoči. — Vse debate so prevedene iz uradnih kongresnih zapisnikov, ki jih je zbrala in prevedla ustanova "Free Europe" v New Yorku.

Debate naj pozorno prebero posebno oni, ki hočejo med nami ustvariti videz, da je "Amerika za Tita in njegov režim" in da ima raje na važni strateški točki sedanjo "zdravo in svobodno Jugoslavijo kakor gnilo predvojno državo jugoslovanskih reakcionarjev," kakršne krilalice smo že brali v ljubljanskih komunističnih in tukajšnjih sopotniških listih. Ob zasledovanju poteka teh debat se jim bodo te utvare in pobožne želje razblinile v nič.

Kot rečeno, bomo te debate kongresnih zapisnikov objavili v celoti, dasi ne zaporedoma, ker bomo vmes objavljali na tem mestu tudi uredniške članke o tekočih ameriškikh in drugih svetovnih razvojih. Polagoma pa bo pod stalnim naslovom objavljeno vse.

Vsi tukaj navedeni govori so prevedeni iz kongresnih in senatnih zapisnikov (Congressional Record 8., 11., 12., 13. decembra 1950). Uredništvo.

II. RAZPRAVA V SENATU

(Congressional Record, 8., 11. decembra)

Predlog o pomoči v znesku 38 milijonov dolarjev ter o naknadni odobritvi že nakazanega živeža v vrednosti 31 milijonov dolarjev iz posebnih obstoječih virov, je prišel pred senatno zbornico dne 8. decembra. Poročevalec zunanjepolitičnega odbora, senator Conally, je v ta namen pripravil posebno poročilo, v katerem se ne spušča v notranjepolitične razmere v Jugoslaviji, ampak obravnava samo dva vidika, ki jih je povdarjala Trumanova spomenica: stvarnost potrebe pomoči radi suše in pa velika važnost, ki jo Amerika polaga na zdravje in borbeno sposobnost Titove jugoslovanske vojske, da bi se mogla zoperstavljati, če bi jo Rusija kdaj napadla.

Poročilo navaja podatke o posledicah suše, kot jih je navedla že jugoslovanska prošnja z dne 20. novembra. Ti podatki kažejo, da je proizvodnja v primeri z letinami zadnjih treh let letos radi suše padla takole:

Koruzna na 59%, pšenica na 88%, rž na 83%, ječmen na 87%, oves na 79%, riž je ostal na normalni višini, zelnjava (predvsem zelje, dinje, melone) na 57%, krompir na 67%, rastlinska olja in maščobe na 88%, fižol na 72% in grah na 57%. Le proizvodnja sladkorja se je zvišala na 108%.

Med razlogi, ki jih senatno poročilo navaja kot mero-dajne, da se zaprošena pomoč odobri, so sledeči:

1. Jugoslovanska vlada je uspešno prelomila s Krem-ljem. Razpoka med moskovskim in beograjskim komunističnim režimom izgleda, da je globoka in nepremostljiva.

2. Suša je v zvezi s posledicami gospodarske blokade od strani kominformskih držav ustvarila takšen položaj, da je Jugoslavija pred gospodarskim razsulo.

3. V interesu Združenih držav je, da se ohranijo svobodni narodi. ZDA podpirajo vsakega, ki se bori za neodvisnost, posebno za neodvisnost od Moskve.

4. Gospodarski polom Jugoslavije, bi povzročil padec Titove vlade, kar bi imelo za posledico, da Jugoslavija spet pade pod moskovske nadoblast.

5. Moč jugoslovanske armade je danes takšna, da bi mogla igrati važno vlogo pri obrambi zapadne Evrope v primeru sovjetskega napada.

6. Zedinjene Države Amerike so vedno stale na stališču, da naj vsak narod sam zase odločuje o obliki svoje vlade, pa čeprav bi takšna vlada Ameriki tudi ne bila všeč. Pomoč bo Jugoslaviji pomagala ohraniti njeno neodvisnost.

Končno priporočilo senatnega zunanjepolitičnega odbora senatni zbornici, da pomoč Jugoslaviji odobri, se glasi: "Mišljenje zunanjepolitičnega odbora je, da naj vlada Združenih Držav S. A. podeli Jugoslaviji pomoč v stiski, da bi jo s tem vsposobila, da nadoknadi škodo, ki jo je povzročila suša v letu 1950 za prehrano ljudstva ter da s tem istočasno tudi odbije nevarne grožnje sovjetskega imperijalizma.

SPOMNITE SE S KAKIM DAROM SLOVENSKE BEGUNCE!

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Kupšinci in Puconci

Nadaljujemo s popisom prekmurskih občin. Lendarski okraj smo opisali lani in tudi nekaj občin soboškega okraja. Zapadno od Sobote je najprle občina *Kupšinci*. To je mala občina. Vsega vkupar samo 1300 prebivalcev in to štiraj vesnicaj: *Borejci, Črnelavci, Kupšinci in Veščica*. Nikaj posebnega nega v tej vesnici. Tu je vse ravnica. Občina se razprostira na levem bregu Ledave. Prebivalci so zvečkaga kmetje in največ pridelajo pšenico in rž. Nekaj perutnine prodajo tudi v inozemstvo. Prebivalci so po veri mešani, liki je skoro več evangeličancov kak katoličanov. Katoličanom pravi- go evangeličanci (luterani) pa- pinci. Vse štiri občine imajo eli- malo več ali malo manj kak po 300 ljudi vsaka. Posebnost te občine je pa v tom, ka so v Črnelavci in v Borejci stalno na- seljeni cigani. V Črnelavci je ločiti te hiže, ka so grajene po- ednom sistemi in postavljene v le- pom redi. Tu so imeli cigani svojo cigansko godbo. Ne vemo pa, eli so izda tam tej cigani, ar so jih Nemci med zadnjov boj- nov pokončevali.

Oldarno društvo pri Mariji Vnebovzeti

Cleveland, O. — Ker niste bile vse pri zadnji seji, vas tem potom obveščam, da je ostal stari odbor še nadalje. Sklenile smo, da letos ne bomo prirejale nobenih iger ali srečolova. Ker se s samo članarino ne krijejo vsi stroški društva, smo sklenile, da bo vsaka članica prispevala še posebej 50c v blagajno. Nekateri članice še niso plačale članarine. Prosim, da to čimprej storite. Prav rada bi vas obiskala, pa mi žal čas ne dopušča.

V nedeljo pri osmi sv. maši imamo skupno sveto obhajilo. Zbrale se bomo v cerkveni dvorani in četrt ure pred osmo. Skupno sveto obhajilo bomo opravljale vsako prvo nedeljo v mesecu. Popoldne ob dveh bomo skupaj molile molitveno uro, nato bomo imele kratko sejo. Vse lepo vabljeni!

Mary Izanec, tajnica.

Nov direktorij SND v Lorainu

Lorain, O. — Na zadnji seji je bil izvoljen sledeči direktorij SND v Lorainu: Louis Balant, predsednik; Louis Kovlar, I. podpreds.; John Tomažič, tajnik; podpred.; John Tomažič, tajnik; John Kumše, blagajnik; Frances Brešak, zapisničarica.

Nadzorni odbor: John Bruce, John Sustaršič, William Brešak. Stavbinski odbor: John Kot-

Namen cirilmetodijske ideje

Ob stoletnici Slomškove Bratovščine (Apostolstva) sv. Cirila in Metoda

Barberton, O. — Namen cirilmetodijske gibanja je, da se vsi kristjani združijo v eni Cerkvi Kristusovi. Tu pa ne gre samo in edino za pridobitev vzhodnih kristjanov.

Znano je, da so se posamezne skupine kristjanov v teku stoletij večkrat odtrgale od celote. Največji razkol je bil res tisti, ki so ga povzročili voditelji vzhodnih kristjanov tekom devetega stoletja v Carigradu (Fotij in drugi), a ga dokončno uveljavili v 11. stoletju (Kerularij). Bolgari, Rusi, Srbi, Ukrajinci so sveto vero deloma sprejeli od zapadnih misijonarjev, večinoma pa od misijonarjev, ki

Puconci so vekša občina. Razprostira se severno od Sobote in je tu prva železniška postaja od Sobote proti Hodoši. Prebivalcov je v občini prek 3000. Spodnji del občine se razprostira po ravnini, severni pa že prehaja v breščasto Goričansko. Skoz občino teče Mačkovski potok in Ledava. Poleg rodovitnejšij oddelkov občine so tudi močvirja. Ravninski del je rodovitnejši od goričanskega. Na nešternih breščekaj je nekaj gorice, liki zvečkaga šmarnica. Največja vesnica, kde je sedež občine, so Puconci sami. Puconci so poleg Križevca najvažnejši luteranski kraj v Prekmurju. Tu imajo evangeličanci svojo lepo cerkev. Kak Puconci, tak tudi druge vesnice te občine so zvečkaga evangeličanske vere. V Puconci so leta 1934 odkrili na posestvi kmetu J. Kuharja spominsko soho v spomin na 150 letnico prve evangeličanske službe bože v Puconci. V Puconci je bio rojeni velki vzgojitelj šavel Janoš. Ime- na drugi vesnici puconске občine so eta: *Kokrač, Brezovci, Dolina, Gorica, Markiševci, Polana, Predanovci, Salamenci, Vaneča*.

nik, Frank Jevc, Frank Ravnikar.

Veselični odbor: John Kozjan, Agnes Uršič, Johana Brove. Poslovodja: John Tomažič. Uslužbenca v domovih prostorih: John J. Zgonc in Steve Novak.

Skupne seje direktorija se vrše vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 7 uri zvečer. Seje izvršnega odobro so vsak ponedeljek ob 8 uri zvečer.

Louis Balant.

Iz urada tajnika A. J. C.

Euclid, O. — Delniška seja je po zaslugi predsednika Josepha Trebca in podpredsednika Jos. Durjave v redu in lepo potekla. Nekateri delničarji so se pritožili, da niso prejeli vabil za sejo. Nič čudnega, ko je veliko naslovov pomankljivih. Nekateri ste se preselili, pa ste pozabili o tem obvestiti tajnika. Pri nekaterih delničarjih imamo zabeleženo samo ime. Za v bodoče priporočam, da vsakdo, ki ni prejel vabila, pošlje tajniku doma dopisnico, kjer naj zapiše pravilen in točen naslov, da ga vpišem, potem bo za prihodnjo sejo vabilo gotovo dobil.

Naš oskrbnik J. Žigman sporoča, da ima še nekaj nedelj prostih. Vrt za piknike in prostor za balinanje bosta tudi urejena. Vsa društva in klube vabim, da si izbero eno ali drugo nedeljo oziroma praznik za svojo prireditev in tako pomagajo našemu domu do boljšega uspeha v letu 1951.

Andrew Ogrin, tajnik.

glavar ruske pravoslavne Cerkve, je bil vedno največja ovira za razvoj krščanstva na Ruskem. Za to so se razvile v pravoslavju samem še nadaljne sekte ali verske ločine.

Mnogokrat so cele množice pravoslavnih prestopile nazaj v katoliško Cerkev. To velja zlasti o Ukrajincih ali Malorusih, deloma tudi o Belorusih. Toda nastopilo je preganjanje od strani ruskih pravoslavnih vlad. S silo in raznimi zvijačami so spravili mnogo tisočev zopet v pravoslavje. Najhujše nasilstvo se pa vrši nad zedinjenimi Ukrajinci in Belorusi v sedanjem času.

Toda dandanes carjev v Rusiji ni več. O boljševizmu je upanje, da se bo na kak način zlo- mnil in da pride prej ali slej do verske svobode po vsem svetu. Smemo upati, da bo tudi v pravoslavnih deželah prišlo zopet do polnega razcvita krščanske misli in s tem tudi do zedinjenja. **Ta njihova dolžnost ob- stoji v obilni molitvi, v gmotni podpori in v vzgoji unionističnih apostolov.** Ko bo sprejela Rusija zedinjenje, bodo potem gotovo sledili drugi narodi na Vzhodu.

Poleg ločenih vzhodnih kristjanov imamo pa še razne protestantske sekte, ki tudi verujejo v Kristusa, Sina božjega, pa taje razne verske resnice. Tu di za te je potrebno delo za zedinjenje, toda to zedinjenje je v tem, da sprejmo vse resnice katoliške Cerkve in se svoji zmoti odpovedo. Vprašanje zedinjenja vseh krščanskih Cerkva je silno važno. Katoličani čutimo sveto dolžnost, da se zanimamo za to veliko vprašanje in se o njem tudi poučimo.

Ko pride resnična svoboda, tedaj moramo biti pripravljeni, da se delo za zedinjenje razvije do največje možnosti.

Mnogo se je delalo pred zadnjo vojno za katoliške misijone med pogani po vsem svetu. Mnogo se še sedaj dela in še več se bo. Društvo za razširjenje vere (DSV) je bilo razširjeno po vsem svetu. Nbroj misijon- skih duhovnikov, bratov in sester je širilo misijonsko misel. Delali so za to, da bi pridobili pogane za sveto vero. Praznovali so se razni misijonski prazniki, ustanavljala so se misijonska društva, prirejale razstave, tečaji, predavanja, razne pobožnosti itd. Katoličani so radi podpirali misijonarje v poganskih deželah. Torej je bila misijonska misel zelo razgibana. V zadnjih letih komunizem ovira misijonsko delo med pogani vsepovsod.

Je že prav, da podpiramo in delamo za razširjanje sv. vere med pogani. Toda v sedanjih strašnih časih je pa v prvi vrsti potrebno, da se vsi, ki verujemo v Kristusa, borimo proti veliki- kim zmotam sedanjega časa, zlasti proti komunizmu, ki hoče ves svet zmateriializirati in zatreti vsako sled vere, predvsem katoliške. Zato se moramo katoličani po vsem svetu združiti za sveto obrambo Kristusove Cerkve. **K tej obrambi se naj pridruži še apostolsko delo za zedinjenje krščanskih Cerkva, in sicer najprej za zedinjenje slovenskih ločenih bratov s katoliško Cerkvijo.** Ako se to doseže, se bo katoliška Cerkva pomnožila približno za 160 milijonov kristjanov. Odprlo bi se ogromno polje za dušno pastirstvo, pa tudi nove možnosti za širjenje katoliške vere med pagani. Odprle bi se ne- pregledne sibirske planjave za misijonska pota na Kitajsko in Japonsko. Moč, in ugled in blagodejno delovanje katoliške Cerkve — vse to bi se silno zvišnilo. Preko brezmejnih ruskih planjav bo hitelo na stotine in stotine misijonarjev oz-

Kulturna Kronika

Ob Mauserjevi "Zemlji"

Ko je pisatelj Karel Mauser pred dobrim četrtem letom odhajal s Koroškega v Ameriko, je napisal v celovskem "Našem tedniku" (30. avg. 1950.) čudovito lepo slovo. Tam nam pove, da je, preden je odšel na "pot z neznanimi ovinki," še enkrat obhodil koroško zemljo. Pri Gospej sveti je bil in klečal ondi pred grobom prvega našega škofa Modesta. Na Gosposvetsko polje je šel, kjer je še zadnjič videl "ograjeno Pravico." Obiskal je Ziljo, Podjuno in Rož, potem pa vse skupaj kot svetel spomin odnesel s seboj, hvaležen Koroški za vse, kar mu je v svojem skorotletnem bivanju na njenih tleh razodela. To je poslovalo, kakor ga more napisati samo resničen pesnik.

nanjat pravo vero poganom na Daljnem Vzhodu.

Da dosežemo to novo pomlad katoliške Cerkve, se moramo začeti na to delo takoj sedaj živahno in vsestransko pripravljati. V čem obstoji ta priprava in kašnih sredstev se naj poslužujemo, da bomo dosegli ta svoj zvišeni namen, bomo ob drugi priliki zapisali. — A.M.

Delničarjem Slovenske zadružne zveze

Cleveland, O. — Pogosto čitamo v tem času poročila v naših časopisih o Slov. nar. domovih, raznih drugih naših ustanovah in korporacijah, znamenje, da smo ravnokar zaključili eno leto narodnega delovanja. Voditelji posameznih ustanov vabijo svoje člane oziroma delničarje na sestanke, da jim poročajo o uspehih, morebiti tudi o neuspehih. Naj bo že eno ali drugo, dolžnost vsakega člana ali delničarja je, da se take letne seje udeleži.

Tudi Slovenska zadružna zveza, edina in najstarejša ustanova te vrste med celovskimi Slovenci, ki posluje že 38 let in ima tri moderno urejene trgovine, za četrto pa že pripravljene zemljišče in ki je svojim članom izplačala že tisoče dolarjev dividend, vabi na letno sejo. Delničarska seja se bo vršila v nedeljo 4. februarja ob enih popoldne v Slov. nar. domu na Holmes Ave.

Vse rojake vabimo, da se priključijo tej slovenski ustanovi, da bodo tako tudi oni deležni koristi, ki jih prinaša.

Delničarje pozivam, da se seje gotovo udeleže, da bodo na lastna ušesa slišali poročila o stanju podjetja, katerega solastniki so.

Geo. Panchur, predsednik.

—Brazilija ima okoli 300 milijonov dreves, cd katerih pridobivajo surov gumi.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

(DR. KERN)

je zopet v zalogi.

Po pošti stane \$3.25.

Dobite ga v potniški pisarni

AUGUST KOLLANDER
6411 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio
U. S. A.

Slovenska koroška zemlja pa ni bila veliko doživetje samo pisatelju Mauserju. Vse slovensko begunstvo iz leta 1945. je nikoli ne bo moglo pozabiti. In to ne zato, ker ga ni sprejela po starem našem običaju s soljo in kruhom, tudi ne zato, ker ga ni sprejela moderno s cvetjem in rožami, in tudi zato ne, ker ni imela zanj niti lepe besede. V slovenskih begunskih ljudeh na vetrinjskem polju in drugod ni bilo zaradi tega niti sence jeze v srcu niti žal besede na jeziku. Slovenske koroške zemlje slovenski begunec iz leta 1945. ne bo pozabil zaradi koroške bridkosti. Mi, ki smo otroci trpljenja, smo takrat sprejeli za svojo tudi vso slovensko koroško bridkost. Njene trpljenje je tedaj zavestno postalo last nas vseh, kar dotlej ni bilo. V tem je skrivnost srčnega odnosa vseh slovenskih begunskih ljudi do slovenske koroške zemlje in njenih ljudi, ki se mu čudi na novih tleh toliko izmed naših starih rojakov.

Notranji zmedi leta 1945. je na Slovenskem Koroškem kmalu sledilo jasno gledanje. Redkim posameznikom, posebno pa sive- mu monsignorju Valentinu, ki ni nikoli izgubil jasnega pogleda, tudi takrat ne, ko je bilo vse zaslepljeno, se je kmalu s prav redkimi izjemami pridružil ves narod. Slovenski koroški človek je opravil preizkušnjo. Dragaja je bila, zato pa tembolj koristna. Bogu hvala in gosposvet- ski Materi božji, ako je tudi trpljenje slovenskih begunskih ljudi kaj pripomoglo k tej razjasnitvi!

Po tem slovenskem koroškem preroču iz silnega trpljenja se je zlasti kot prva dvignila Mohorjeva družba v Celovcu, ta danes že sto let stara, pa vendar bolj kot kdaj poprej mlada in sveža dobra slovenska knjižna mati. Letos je že četrta po drugi svetovni vojski obdarovala slovenske ljudi s svojim dragocenim darom.

V lepi vrsti knjig, ki smo jih mohorjani doslej in zlasti letos dobili iz rok Mohorjeve družbe, je tudi Mauserjeva "Zemlja," povest iz Ziljske doline.

O Zilji je sloven. koroški katol. kulturni delavec dr. Vinko Zwitter v svojem esejiščno napisanem potopisu "Tam, kjer pozimi in poleti rože rastejo..." (Družina in dom, št. 2. 1949.) zapisal: "Prorokujem: prišel bo čas, ko bo velik mož odkril Slo- vencem kulturnozgodovinski za- klad, kakršnega slovenski znanstveniki doslej še ne poznajo, narodne in jezikovne svojstvenosti, s kakršnimi se ne more po- našati nobeno ljudstvo. Ta za- kladnica je Zilja! Ziljski človek ziljski slog, ziljska govornica, ziljska noša, ziljski običaji in še ziljska narava! Tedaj bo še Be- la krajina težko tekmovala z ne- izmernim pri Zilji nakopičenim kulturnim bogastvom."

Prorokovanje dr. Vinka se je hitro uresničilo. Gotovo prej kakor si je mislil. Vsaj v eni stvari. Iz ziljskega slovenskega življenja imamo danes, niti dve leti po njegovem prerokovanju, dve lepi leposlovni deli. V neizmer- no bogato slovensko ziljsko kul- turno zakladnico je s svojim pe- resom posegel kot prvi pisatelj Mauser, in sicer lani s svojim "Puntarjem Matjažem," letos pa s svojo "Zemljo." Vse to pa je prav skromen delček velikega ziljskega kulturnega zaklada.

Slovenski človek, kjer koli se ubijaš po svetu, če hočeš biti tu- di ti nekoliko deležen bogastva ziljskega zaklada, sezi letos, ka- kor si lani po "Puntarju Matja- žu," po "Zemlji." V Klemenja- ku z ziljske Bistrice in Račniku s Simrač in v njunih mladih boš bral v barvitom Mauserjevem jeziku zgodbo Podlipnikovega rodu, od katerega se je šel Karel posebej poslovit, preden je ubral pot čez ocean. J. S.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike. Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 2222 No. Major Ave., Chicago 39, Ill.
2. podpredsednik: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: JOHN NEMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Illinois
Blagajnik: ANTON SMREKAR, 1012 Vine St., Joliet, Ill.
Duh. vodja: REV. GEORGE KUZMA, Wilton Center, Peotone, P. O., Ill.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1748 W. 21st St., Chicago, Illinois
ANNA FRANK, 2843 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Illinois

POBOTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
MARY KOVAT, 2456 So. Avers Ave., Chicago, Illinois
FRANK LESS, 1206 Chestnut St., Ottawa, Ill.
Predsednik Atletičnega odseka: JOSEPH L. DRASLER, No. Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Do 1. jan. 1950 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njihovim dedičem raznih posmrtnih, poškodbin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustavi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 5 člani (cam) za odrasli oddelek. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (cam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (asesments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 119.93% solventna, kar potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno šredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

CIGANKA ZALKA (NOVELA)

"Ko bova Zalka in jaz skupaj klečala pred oltarjem, in bo dobri župnik, ki te tako rad hvali, nad nama molil za blagoslov iz neba," je povedal Herman in zardelo dekle stisnil k sebi. "In če je božja volja, Zalka, do tega ni več daleč; povedati ti moram namreč novico, ki je za naju zelo važna. Kaj praviš, kakšno?"

Zalka ga je radoveno pogledala.

"Te dni pride semkaj moj oče. V gozdarski hiši je že vse pripravljeno zanj. Ostanje tukaj precej časa, jaz pa bom porabil prvo priliko in mu razložil o najini ljubezni. Zalka, Zalka moja... In če on reče 'da'?"

"Joj, Herman, ne bodi hud; moram pa ti reči, da se bojim razgovora s tvojim očetom, čeprav se ga ti vidno veseliš."

"Seveda se tega veselim, in zakaj naj bi se ne? Saj bo odločil o sreči najinega življenja."

"Če pa tvoj oče ne bo hotel o meni nič slišati?"

"Čemu bi se vdajala tako črnim mislim?" jo je miril Herman. "To stvari nič ne izboljša. Morala bi se še veseliti, da imam v srcu tako dobre nade ter da morem in smem očetu toliko zaupati."

"Če ima tvoj oče tebe tako rad kakor ti njega, ti res ne bo mogel nobene reči odreči; pa vendar..."

"Daj, Zalka, upaj in zaupaj kakor jaz in si izbiš črne misli iz glave."

"Smem vprašati, zakaj prihaja tvoj oče semkaj?" je spet vprašala Zalka. Prav tedaj je prišla k njima ciganka Lena.

"Seveda, Zalka, saj ni in tudi ne sme ostati skrivnost. Kakor veš, se je občina Guselheim spuntala, vsi moški so odšli preko meje, a so s svojimi puškami noč in dan vpadali v tukajšnji loovski revir. Pred nekaj dnevi so sklenili mir, vrnili so se in

moral puške oddati. Pričakovali smo, da bo divji lov zdaj ponehal, pa vse tako kaže, da je zdaj zločinček še več. Zdi se pa tudi, da številna sodrga to priliko izrablja in greši na račun poštenih mož, ki so se skesali. Pri vladi menda mislijo, da to še vedno počenjajo Gauselheimci. Tako zdaj prihaja moj oče z mnogimi gozdarji, ki so tam gori postali odveč; pod njegovim vodstvom bomo zoper divje lovce ostro nastopili in zlo končno iztrebili. Jaz sam imam premalo ljudi in sem za tak namen preslab, zato me tudi ne zadene nobena graja."

"To je pa res lepo," je čisto neprisiljeno rekla ciganka Lena, "da boste temu početju napravili konec. Saj je zares že kar predolgo trajalo. Saj se moramo neprestano tresti za vaše življenje."

"Moj Bog!" je potožila Zalka, "prišlo bo do krvavih spopadov s temi groznimi ljudmi in mene bo zmerom preganjala misel, da si v nevarnosti."

"No, upam, da se bodo ljudje spametovali, posebno še, ko bodo videli, da ne morejo računati z našo prizanesljivostjo. Če bi bili tako neumni, da bi se upirali, bi včasih res postalo vroče; vendar dolgo to ne bo moglo trajati. Zdjaj pa moram iti. Bog vaju obvaruj in kmalu spet na svidenje!"

9.

Ciganka Lena je bila v svojem brlogu sama. Zalka je bila že davno v postelji. Današnji dan je bil za staro močno razgiban: najprej sta tako nevarno prišla skupaj Jur in gozdar, potem je izvedela novico, da so divjim lovcem napovedali vojsko, nazadnje pa zanjo tako važna vest, da kmalu pride semkaj Hermanov oče, nadgozdar Smetlin, njen največji sovražnik. Dovoljki so se kar prehiteli — vse se je zaostri, sad je zorel.

S posmehljivo škodoželjnostjo je starka že gledala svojo zmagajo, saj mora zmagati, naj se stvari zasučejo tako ali drugače. Vstala je, odšla v kot svojega brloga, tam pokleknila ter previdno in s tresočimi se rokami odvalila kamen. Pokazala se je majhna odprtina; v nji je bila omarica, in vzela je iz nje precej rejeno mošnjo.

Oči so se ji pohlepno lesketale, ko je mošnjo s številnimi srebrniki in celo svetlimi zlatniki izpranila v naročje ter s krčevito skrivljenimi prsti brskala po njih. "Hihihi," se je sama zase smejala, "kdo bi si mogel misliti, da je ciganka Lena tako bogata? In ljudje so taki norci, da mi jih sami dajejo za moje zeli in uroke. Že pres, da je tudi marsikaka srna pripomogla. Hihihi, če to ni več ko smešno: gozdar nori za mojo hčerjo, hihihi, za mojo hčerjo, jaz pa si služim lepe denarce z divjimi lovci!"

Starka se je zamislila. Pa je že spet začela sama s seboj govoriti: "Res je kar čudno, da se mi vse tako ugodno razvija. Mladi Smetlin je kuhan in pečen, ta si Zalke nikoli ne bo dal vzeti in bo slepo zdrvel v mrežo. Ko bo moja osvetla opravljena, pa jaz lepo pobašem svoje čedne denarce in zjutraj nihče ne bo vedel, kam je izginila ciganka Lena, kakor se je že prej enkrat zgodilo."

Skozi tiho noč je prodril glasen zategel svoj klic. Starka se je v strahu zdrnila, brž stresla denar nazaj v mošnjo, jo položila v skrinjico, ter kamen zavtila nazaj na odprtino, tako da bi niti najostrejša oko ne moglo ničesar odkriti. Od zunaj pa je spet prišel isti skovik.

"Kar lepo počakaj, da spravim svoje denarce na varno," je brundala sama zase. "Kaj neki bi spet rad, butec... da se vede tako trapasto?"

S temi besedami je vzela svetilko na mizi in jo postavila na okno. Kmalu nato je bilo slišati korake in vidno razburjen je v sobo stopil Jur.

(Dalje prihodnjič)

—Umetne bisere so izdelovali Kitajci že v 14. stoletju.

MAKE

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES YOUR BUY WORD

When you want vitamins that are Potent—

Guaranteed full potency, as shown on the label.

Easy and Convenient to take.

Economical—

Ask your druggist for One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule each morning and you can forget all about vitamins until next day.

Each capsule contains the full basic daily needs of the five vitamins whose requirements in human nutrition have been established.

MILES LABORATORIES, INC. Elkhart, Indiana

M. SKERBEC:

Velike Lašče v znamenju srpa in kladiva (Nadaljevanje)

Neko soboto v začetku marca so italijanski karabinerji aretirali in takoj odvedli v Italijo Praznikova fanta, po domače Močnikova iz Dvorske vasi. Režeža sta v italijanskem koncentracijskem taborišču hiralna in umirala od lakote celih 15 mesecev. Italijani so ju zaprli kot komuniste in ju dovedli v internacijo, dasi sta bila nabolj odločna protikomuniste v celi vasi. V Dvorski vasi je bilo kar precej komunistov in njih somišljenikov, pa se nobenemu ni niti las skrivil.

Da ju je ovedil kak komunist, je bilo vsem ljudem jasno. Nekateri so pričeli takoj sumiti, da je ta grd zločin zagrešil učitelj Nanut, ki je imel dobre zveze z Italijani.

Sredi junija 1942. so komunistični partizani zasedli Dvorsko vas, kjer so imeli precej pristašev. Tu so ustanovili eno izmed svojih "republik."

Italijani so pričakovali, da bo postalo njihovemu prijatelju in zaupniku Nanutu tam v "svobodni komunistični republiki" preveč in da bo pribežal v Velike Lašče v njihovo varstvo. Toda Nanut se je v komunistični republiki kar dobro počutil.

Po dveh tednih, koncem junija, pa so Italijani z dvema bombama iz zraka uničili mlado republiko Dvorsko vas. Med obustreljevanjem vasi s topovi iz Velikih Lašč so nesrečno prebivalci reševali svoje imetje iz goreče vasi in se razkropili po vsej okolici. Nekaj malega jih je odšlo tudi v gozd k partizanom.

Italijani so zdaj pričakovali, da bo učitelj Nanut končno le zapustil nevarno ozemlje in se zatekel k njim v varstvo s svojo družino v Velike Lašče. Toda Nanuta ni bilo. Na svoje veliko razočaranje pa so čez nekaj dni zvedeli, da je njih zaupnik šel k partizanom!

Italijani so bili besni, ko so sedaj spoznali, da jih je njih ovesčevalec vlekel za nos. Mareciallo karabinerjev — komandant italijanskih orožnikov — je kar pihal od jeze nad nezvestobo svojega zaupnika in je sedaj povedal, da je bil učitelj Vilko Nanut njegov zaupnik in da mu je ta ovedil Praznikove fante kot — komuniste!

Po italijanski ofenzivi se je učitelj Nanut "spokorjeno" javil Italijanom kot partizanski dezerter! V gozdu mu ni več dišalo, obupal je nad komunistično zmago! Italijanski komandant ga je takoj ukazal odvesti za pokopališče in ustreliti skupaj z nekimi komunistom Pikolnikom iz Strmca nad Velikimi Laščami. Zadnji hip pa se je posrečilo pregovoriti komandanta, da je spremenil svojo obsodbo in je poslal Nanuta v internacijo. To-

da mož je trdoživ! Po italijanski kapitulaciji se je zopet vrnil nazaj, še bolj navdušen komunist, za to so ga na to internirali še tudi Nemci, pa se je tudi od tam srečno vrnil nazaj. In zdaj vzgaja komunistične pijonirje nekje na Primorskem.

Tretji mož te vrste je bil Vilar iz Loža, ki se je priženil v Velike Lašče in tam postavil parno žago in se pečal z lesno trgovino. Bil je "napreden" in Sokol. Kot lesni trgovec je govoril dobro italijansko in je tako navezal dobre stike z italijanskim vojaštvom. Tudi on je postal italijanski zaupnik.

Ko pa se je leta 1941. pričelo pojavljati "osvobodilno" komunistično gibanje, se je Vilar s svojimi prijatelji temu pridružil. Začel je služiti obema gospodoma-komunistom in Italijanom. Podnevi se je družil z Italijani, ponoči so pa ljudje nosili k njemu hrano in druge reči, da je na to vse to pošiljal komunistom v goščo.

Ker se je Vilar bal, da mu pridejo končno Italijani na sled, jo je junija 1942 popihal v gozd k partizanom v strašno razočaranje Italijanov. V svoji jezi so mu Italijani na to požgali hišo in žago.

Po italijanski ofenzivi v poletju 1942 se je poleg mnogo drugih partizanov tudi Vilarja poslalo malodušje. Potom svoje res dobre žene si je iz gozda zopet poiskal zveze z italijansko komando, da bi si omogočil povratek. Italijani so mu obljubili, da ga ne bodo ustrelili, pač pa le poslali v internacijo, toda je pod pogojem, če privede seboj še 50 drugih skesanih partizanov. Vilar se je baje res na to dogovoril s 50 partizani, da se podajo Italijanom v Velikih Laščah, toda zadnji dan pred desertacijo je vsa stvar prišla na uho komunistični komandi in komunistična krogla je naredila konec življenju Vilarja nekje v vrbovju blizu Strug.

Da je bil Vilar italijanski zaupnik, je gotovo, če in v koliko pa je izdajal, ni mogoče dokazati. Gotovo pa je "zasluga" nekakega podobnega italijanskega zaupnika — simptizerja komunistov, — da je lažljivo ovedil Italijanom kot "komunist" dva odlična moža, protikomuniste Zabukovca iz Prhajevega. Oba so na to Italijani odvedli v internacijo, kjer je eden umrl od lakote, drugi pa se je po poldrugem letu vrnil domov k svoji mladi družinici duševno in telesno str! To so storili komunistični izdajalci — lažni ovaduh!

(Dalje prihodnjič)

EASIEST DINNER

YOU EVER SERVED!

CREAMELLES

MORE TENDER • MORE DELICIOUS MACARONI

Bolj mehki, bolj okusni MAKARONI

Trobači. — Tile trije ameriški vojaki v Južni Koreji se uče kitajskih komunističnih vojaških signalov in melodij, da bodo kasneje mogli mešati komunistične napadalce.

MALI OGLASI

Restavracija naproday

Na prometnem kraju se proda dobro urejena restavracija po zelo zmernih ceni. Za naslov vprašajte v uredništvu tega lista. (25)

Delikatesna in grocerijska trgovina naproday

Staro podjetje z dobrim prometom med našimi ljudmi na St. Clair Ave., poleg so tudi 4 sobe s kopalnico, se proda samo ali s poslopjem vred. Če želite kupiti, pustite naslov ali telefonsko številko v uredništvu tega lista. Vse je moderno opremljeno in ima tudi C-2 licenco za pivo in vino. —(25)

Naprodaj

V okolici E. 105. St. gostilna s 3 stanovanji — D-5 licenca in krasen 7 sob dom se proda skupaj ali vsako posebej. Za pojasnila pokličite

L. B. Jett

10720 Grantwood Ave. SW 1-5512. (25)

HIŠE NAPRODAY

Dve hiši na eni parceli, vsaka za 2 družini, sta naprodaj. Za pojasnila vprašajte po 3:30 popoldne na 1150 E. 60 St. (25)

Iščejo stanovanje ali kupijo hišo

Tri odrasle osebe želijo dobiti stanovanje 4 ali 5 sob, ali tudi kupimo hišo s 4 ali 5 sobami; najraje v collinwoodski naselbini. Naslov pustite v uredništvu tega lista. —(23)

Pohištvo naproday

9x12 Anglo-perzijska preproga, pohištvo za jedilno sobo in omara za jedilno posodo, "Barrel backed chair," "Cocktail" miza, "drum" miza, kompletna dvojna postelja iz javorovega (maple) lesa in evropsko tehtnico (vago). Pokličite poš. uri popoldne HE 1-9538. (23)

HIŠA ZA 1 DRUŽINO

6 sob colonial hiša, popolnoma prenovljena, z vsemi udobnostmi. Poleg je tudi prazen lot. Jo morate videti, da jo boste znali ceniti. Vprašajte na 10106 Gibson Ave. (25)

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd. Ivanhoe 1-2337

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik
1109 E. 61 St.
Tel.: UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

VAS MUČI REVMAZIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG
slovenska lekarna
15702 Waterloo Rd.

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. Welding.

JOHN J. POZNIK in SIN
GLenville 1-3830
982 East 152nd Street

DELO DOBIJO

TEZAKI
in delavci za ročne truke do 50 let starosti. Stalno delo in plača od ure.
THE CLEVELAND PNEUMATIC TOOL CO.
3781 E. 77 St.
(Blizu Broadwaya) (26)

SAND BLASTERS

Mora biti izučen za "tangborn room blast" in "hand blast machines." Visoka plača od ure.

Clev. Pneumatic Tool Co.
3781 E. 77 St.
(Blizu Broadwaya) (26)

DELO DOBIJO

MAŠINISTI TURRET LATHE IN MILLING MACHINE operatorji drugi šift

Plača od ure, za nadurno delo in nočni bonus

DRILL PRESS operatorji prvi šift

Plača od ure in za nadurno delo

Mora znati napraviti sam svoj "set up"

Vprašajte za Mr. Hasman
Federal Foundry Supply
4600 E. 71 St.
(Južno od Harvard) (27)

Išče se dekleta

med 18. in 21. letom starosti za delo v finančni instituciji.

Morajo biti vsaj nekoliko večše tipkanja in knjigovodstva.

5-dnevni tednik—dobre ure v prijetni okolici.

Za intervju pokličite

HE 1-5670

(x)

Mills Restavracija

sprejme takoj srednje staro žensko za delo v restavracijski pekariji: Dobi hrano, stalno plačo in uniformo. Zzlasite se osebnostno v

Mills Restaurant
315 Euclid Ave.

(24)

AIRCRAFT MACHINE

RADIAL DRILL

MILLING MACHINE

ENGINE LATHE

TURRET LATHE

Visoka plača od ure. Employment urad odprt od ponedeljka do petka od 8:30 a.m. do 4 p.m. V soboto od 8 a.m. do poldne

The Cleveland Pneumatic Tool Co.

3781 E. 77 St.
(blizu Broadwaya)

(26)

BORING MILL (Horizontal) OPERATORJI

in

UČENCI

Takoj delo za izučene operatorje in moške s tovarniškim izkuštvom na "milling" strojih za učence. Plača od ure in incentive; 55 ur na teden; nočni šift.

Employment urad odprt vsak dan od 8 dop. do 5 popoldne; ob sobotah do opoldne.

THE OSBORN MFG. CO.

5401 HAMILTON

(25)

Ženska za čiščenje

uradov; delo od 9:30 zvečer do 6 zjutraj. Mora biti državljanka. Plača od ure.

Cleveland Pneumatic Tool Company
3781 E. 77 St.
(Blizu Broadwaya) (26)

Ženska za kuhinjo

Sprejme se žensko za delo v kuhinji, poln čas; izučena ima prednost. Za pojasnila pokličite EN 1-9529. (24)

Charles Dickens:

Velika pričakovanja

Po tem prismojenem priznanju sem začel metati travo v reko, kakor da še sam nameravam za njo.

"Ali hočeš postati gentleman zato, da ji kljubuješ ali zato, da si jo pridobiš?" me je po kratkem premolku vprašala Biddy.

"Ne vem," sem ji slabe volje odgovoril.

"Kajti če ji hočeš kljubovati, bi dejala — a ti sam boš to vedel najbolje — da ji bolj dokažeš svojo samostojnost, če se za njene besede sploh ne brigaš. Če pa si jo hočeš pridobiti, bi jaz mislila — a ti sam boš to najbolje vedel — ta ženska ni vredna, da bi si jo pridobil."

Natančno tako sem pogosto sklepal tudi jaz. Natančno to mi je bilo povsem jasno tudi ta trenutek. A kako bi bil mogel jaz, reven in omamljen kmečki fant, uiti čudoviti nedoslednosti, ki vanjo padajo najboljši in najmodrejši ljudje dan na dan? "Mogoče je vse to čista resnica," sem dejal Biddy, "toda jaz jo grozno občudujem."

Skratka, pri teh besedah sem se obrnil na obraz, se zgrabil z obema rokama za lase in si jih jel puliti. Ves ta čas pa sem se živo zavedal, da je moje srce resnoro in zahteva nemogoče reči; in moj obraz bi bil zaslužil, da

ga stolcem na kamenju za kazen, da je del takega bedaka.

Biddy je bila najmodrejša med dekleti in se ni več hotela z menoj pričakati. Položila je svoji roki, ki sta znali biti tako tolažljivi, čeprav žuljavi od trdega dela, drugo za drugo na moji roki ter ju rahlo potegnili od las. Nato pa me je nežno potapljala po rami in me tolažila, ko sem z obrazom na rokavu potočil nekaj solz — natančno tako kakor nekoč na dvorišču pivovarne — in bil skoraj prepričan, da mi nekdo dela krivico ali pa vsi, sam nisem vedel kdo.

"Nekaj pa me le veseli," je rekla Biddy, "namreč, da si mi mogel zaupati, Pip. In še nekaj me veseli, da namreč veš, da to ostane med nama in bom jaz tvoje zaupanje tudi zaslužila. Če bi tvoja prva učiteljica (oh, kako klavirna učiteljica in kako zelo potrebna, da bi jo drugi učili!) hotela zdaj kaj naučiti, bi dejala, da ve, kaj naj ti reče. Pa bi se tega nauka težko naučil, tudi si učiteljico že prekosil in zdaj vse to nima več pomena." Toka je torej Biddy samo mirno vzdihnila zaradi mene, vstala in rekla z drugačnim in svežim glasom: "Naj greva zdaj še malo naprej ali proti domu?"

"Biddy," sem kriknil, vstal, jo z roko objel okrog vratu in poljubil, "tebi bom zmerom vsako reč povedal."

"Dokler ne postaneš gentleman."

"Sama veš, da to nikoli ne bom, tako bo torej zmerom. Morda ti ne bom imel kaj povedati, ker veš vse, kar vem jaz — kakor sem ti že doma povedal tisti zvečer."

"Oh!" je skoraj šepnila Biddy in pogledala proti ladjam. Potem pa je spet rekla z enako prijetno spremembo v glasu: "Naj greva še malo naprej ali proti domu?" Rekel sem Biddy, naj bi šla še malo naprej, in sva res šla. Poletni popoldan je počasi prehajal v poletni večer in bilo je zelo lepo. Že sem začel tuhtati, ali bi ne bilo bolj naravno in zame bolj zdravo, da živim takole kakor je danes, nego ga igram duraka pri sveči v sobi z ustavljenimi urami in se Estella norčuje iz mene. Mnenja sem bil, da bi bilo zelo dobro, če bi si mogel iz glave izbiti in vse druge spomine in domišljije, ter se pogumno lotiti dela, ki ga opravljam, se ga držati in v njem napredovati. Dejal sem si tudi: Če bi zdaj namesto Biddy stopala poleg tebe Estella, sam dobro veš, da bi te delala nesrečnega! Moral sem si priznati, da to dobro vem, zato sem si dejal: "Pip, kolikšen norec si!"

Med sprehodom sva mnogo govorila in Biddy ni rekla nobene žal besede. Biddy nikoli ni žalila, ni bila muhasta, kar je bila danes, bo tudi jutri. Če bi meni kaj hudega prizadela, bi ob tem sama največ trpela, in rajši bi ranila lastno srce ko pa moje. Kako vendar potem prihaja, da nimam nje rajši nego Estello?

"Biddy," sem rekel, ko sva se vračala proti domu, "kako bi me veselilo, če bi me ti mogla spraviti na pravo pot!"

"Oh, kako rada!"

"Če bi te le mogel zares vzljubiti — saj mi ne boš zamerila, če tako stari znanki govorim naravnost in odkrito?"

"Oh ne, še malo ne!" je rekla Biddy. "Zastran mene lahko vse rečeš."

"Če bi se le mogel vate zares zaljubiti, bi bilo zame najboljše."

"Pa se nikoli ne boš, vidiš, to je."

Meni se tisti večer ni zdelo tako zelo neverjetno, kakor bi se mi bilo, če bi bila o tej reči govorila nekaj ur prej. Pripomnil sem torej, da tega ne moram trditi zanesljivo. Biddy pa je to vedela zanesljivo in mi je tudi odločno povedala. V svojem srcu sem bil prepričan, da ima prav, pa se mi vendar ni zdelo dobro, da je o tej stvari tako trdno prepričana.

Ko sva prišla že blizu pokopališča, sva morala preko nasipa in po stopnicah pri zatvornici. Tedaj pa je naenkrat stopil pred naju od zatvornice, ali iz ločja, ali pa morda kar iz blata (kar bi bilo njemu še najbolj podobno) nihče drug ko stari Orlik.

V blag spomin

SESTE OBLETNICE PREZGOĐNJE SMRTI NAŠEGA NIKDAR POZABLJENEGA SINA IN BRATA

Pvt. Raymond F. Medves

ki je dal svoje mlado življenje za domovino na daljnem Guadalcanalu v cvetju svoje mladosti, star 21 let. Padel 29. januarja 1945.

Raymond dragi, šest let je že, odkar odšel si Ti na drugi svet, a mi Te ne bomo pozabili, dokler ne bomo vsi v gomili.

Bog nebeski pa nam daj, enkrat vsem skupaj uživati sveti raj.

Zalujoči ostali:
FRANCES MEDVES, mati;
HARRY MEDVES, brat.
Cleveland, O., 1. febr. 1951.

Pvt. Frank J. Unetic

In Memory of
THE SIXTH ANNIVERSARY
OF THE DEATH OF MY
BELOVED HUSBAND

Pvt. Frank J. Unetic
killed in action in France
February 1, 1945
at age of 35

*They say, time heals all sorrow
and helps us to forget,
But time so far has only proved
how much we miss him yet.*

*God gave us strength to fight it
and courage to bear the blow,
But what it meant to lose him
no one will ever know.*

*We miss his love and cheery
ways,
please, God, just let him know
That we down here do not
forget,
we love and miss him so.*

Your loving wife,
MARY PRIMOZNIK-UNETIC.
Euclid, O., Feb. 1, 1951.

"Glej, glej!" je zarenčal.

"Kam pa vidva?"

"Kam drugam, če ne domov?"

"No prav," je dejal. "Spremljaju bom doma, ali pa naj me obesijo!"

O tej kazni obešanja je rad govoril. Kolikor vem, ni besedi pripisoval nobenega jasnega pomena, marveč jo je rabil samo zato, da izziva človeštvo, kakor je uporabljal tudi svoje krstno ime, ali pa zato, da sploh reče nekaj krepkega. Ko sem bil še mlajši, sem si vselej mislil: če bo mene obesil, me bo na ostro in zakrivljeno kljuko.

Biddy niti malo ni marala, da bi hodil z nama, in mi je šepnila: "Ne pusti, da bi naju sprem-

ljal. Jaz ga kar ne morem." Ker ga tudi jaz nisem maral, sem mu kar naravnost povedal, da se mu zahvaljujem za prijaznost, da pa spremstva ne potrebujem. Glasno se je zakrohotal in ostal zadaj, a je le krevljal za nama, čeprav v znatni razdalji.

Bil sem radoveden, ali ga morda Biddy sumniči, da je imel svojo roko vmes pri morilskem napadu, ki nam ga moja sestra nikoli ni mogla pojasniti. Vprašal sem torej Biddy, zakaj ga ne mara.

"O!" je rekla in preko rame pogledala nazaj. "Zato ker — ker se bojim, da me ima rad."

"Ti je kdaj povedal, da te ima rad?" sem nejevoljno vprašal.

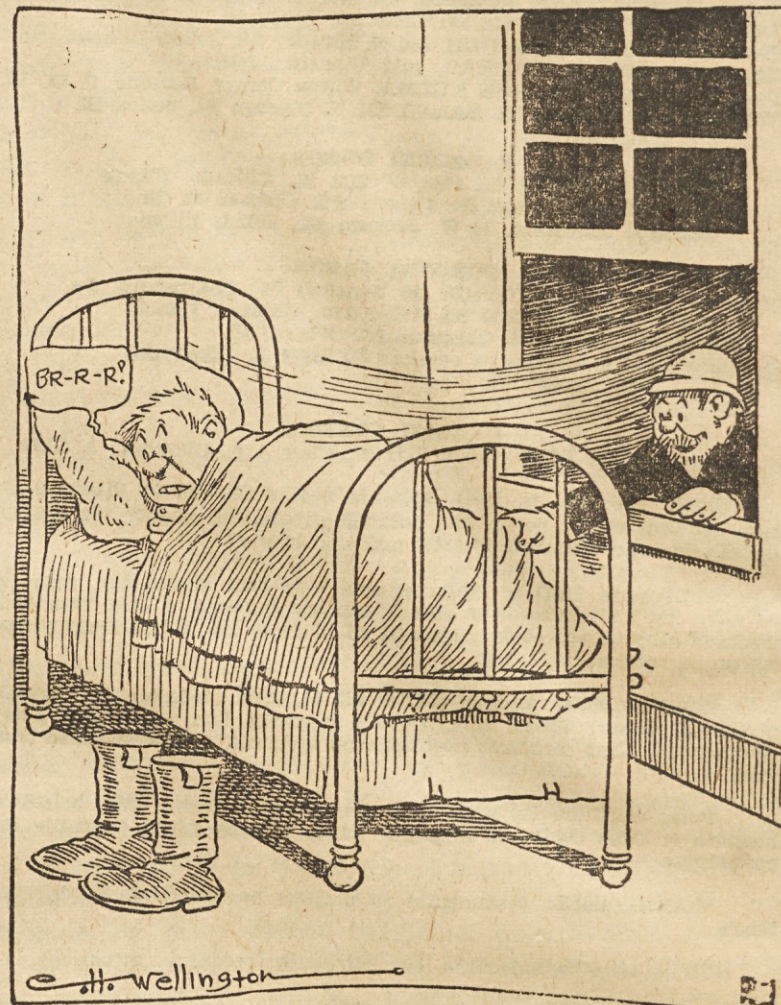
Hollywood na smučeh — Priljubljeno zbirališče hollywoodskih veljakov je Sun Valley v Idaho, kjer je pokrajina zelo pripravna za smučanje. Po navadi je tak izlet manj družabnega kot družinskega značaja. Slika nam kaže Rosalinda Russell in njenega moža Freda Brissona z njunim sinom Lanceom.

"Ne," je odgovorila in spet pogledala preko rame nazaj, "nikoli mi tega ni povedal, pač pa se mi vsiljuje, kjerkoli me zagleda."

Kakor nova in čudna se mi je zdela taka ljubezen, le nisem dvomil, da jo razlaga Biddy pravilno. Zares me je zelo dražilo, da si jo stari Orlik upa občudovati, tako dražilo, kakor da je grdo užalil mene samega.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

COLLINSWOODSKE URAD

Rel: ENDicott 1-0583

Rel: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

Mi dajemo in zamenjamo Eagle znamke

The MAY CO.'S Basement

RAZPRODAJA

Stotine vrednosti za
dojenčke
ter večje otroke, ki že
hodijo...

otroškega oblačila

Otroške 1.95
2 kosa oblekce
\$1

Poseben nakup otroških 2 kosa oblekce, malo nepravilnih, poznanega izdelka! Jersey boxer in bombažaste boxer mode. Najnovejše barve. Mere 2 do 6.

Za dojenčke 1.99
OBLEKCE
\$1

Solidne barve iz ličnega batista. Tudi bele Philippine oblekce. Nekatero malo zmečkane. Mere 6 do 18 mesecev.

Otroške corduroy
Overalls
\$1.49

Otroške bib - top pinwale corduroy overalls v različnih barvah. Mere 1 do 3.

Otroške 1.00 Dureen bombažaste polo srajce

Malo nepravilne boljše kvalitete srajce. Z dolgimi rokavi v solidnih barvah. Mere 1 do 4. **69c**

Otroške kopalne halje **1.99**
Raznih vzorcev za dečke in deklice, gorke blanket kopalne halje. Mere 3 do 6.

Reg. 39c Rayon Panties **29c**
Malo nepravilne otroške spodnje hlačke v pastelnih barvah. Mere 2 do 14.

Otroške 1.99 Pinwale Corduroy Overalls ali Boxer Longies

Malo nepopolne. Ljubkih vzorcev v vseh barvah. Mere za male otroke 2 do 8. **1.39**

Potrebščine za dojenčke

- 59c E-Z bombažaste srajčke (irreg.).....39c
- 59c "Pepperell" Receiving blanketi...2 za 1.00
- 59c Quilted Pads, 17x18 (irreg.)3 za 1.00
- Umerjene mušlinaste rjuhe, 45x72 inč.....1.69
- Volneni svetri za dojenčke1.99
- Volnene "bootees"59c
- Veliki iz volne pleteni šali3.99
- 3 kose volneni "bootee" seti2.99
- Plastic zippered prevlake za modroce.....1.99
- Dolge bombažaste nogavice39c
- Fine Nainsook Gertrudes2 za 1.00

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA IN DOBREGA SOPROGA IN OČETA

Anton Hlabše

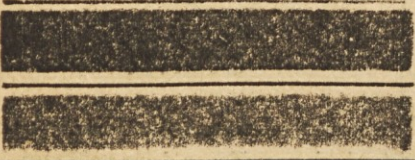
ki je za vedno zatisnil svoje mile oči 4. februarja 1950

Eno leto že Te zemlja krije, odkar si ločil se od nas, tam Ti lepše sonce sije, kjer je pravi dom za nas.

Zalujoči ostali:

SOPROGA in OTROCI.

Cleveland, O., 1. febr. 1951.

V blag spomin

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA SOPROGA IN OČETA

Jos. Sterle

ki je za vedno zatisnil svoje oči 1. februarja 1948

Počivaj mirno, dragi oče, spavaj sladko, moj soprog, božja volja se je zgodila, da odvezl Te nam je Bog.

Zalujoči ostali:

MARY STERLE, soproga;
SINOVI in HČERE.

Cleveland, O., 1. februarja 1951.